Щэрдое Әсэд

Сәште дъл

Щәрдое Әсәд

Сәwте дьл

Нәшьрәта „Һайастан" Ереван 1974

Дж 701 (01) 74 / 0743(629) 200, 74 „М“

ՋԱՐԴՈԵ ԱՍԱԴ

Սրտի հնչյուններ

Բանաստեղծություններ
(Քրդերեն)

Հայաստան հրատարակչություն
Երևան—1974

ДЖАРДОЕ АСАД

ЗВУКИ СЕРДЦА
СТИХИ

(На курдском языке)

Издательство Айастан
Ереван 1974

ХАШ ХАН

К'ЬЛАМЕ МЬН

Һун жь ѓәзо ширьнтьр бьн,
Л̇ь сәр заре дьлк'әтийа,
Мина ч'ьлка баранебьн
Хусйа сьбе ль сәр гӧла.

Мина даред мәрхебьн
Т'ьм һешинбьн һ'әму щйа,
Мина канйе ԛӧдрәтибьн,
Дьлһавжйа дьле бәнда.

Қ'ьламе мьн п'әр' у баск бьн,
Бьԛәдиньн ә'рд мәзила,
Мина шуре бьрускебьн,
Мьԛабьли шәр', хьравйа.

***

Дьле мьда чьqа h’öб hәйә,
Чьqа нет, мәрәм у хwәстьн hәйә,
Wәкә нет,мәрәм, h’öб, хастьна мьн,
Кö диhарбә ль бә’ре мәзьн,
Бьhаркә бә’ре qәйас дәрк’әвьн,
We т’әв пелабьн хьзне лал у дöр’,
Wәкә нет,мәрәм, höб, хастьна мьн,
Кö диhарибә ль ч’йаед мәзьн,
Бьhаркә ч’йа жи hеса насәкьньн.
Дьле мьда чьqа h’öб hәйә,
Чьqа эшq, шайи у алав hәйә,
Чьqа к’ьлам, фькьр у нет hәйә,
Әw т’әмам, т’әмам, wәт’ән бона тә,
Бьвә баран ль сәр гöле тә,
Бьвә кәвьр бой там, таше тә,
Бьра бьвә к’ән деме лаwе тә,
Wәт’ән, щаhьльм тöйи эшqа мьн,
Wәт’ән, дәнгбежьм тö к’ьлама мьн,
Wәт’ән, әwләдьм тöйи дайка мьн,
Wәт’ән, h’öба тә дьжим гöл дьдьм.

***

Иро әм бь к’öбари т’әриqа wәт’ән дьнhер’ьн.
Р’ожа шәмалә сәр we, пенщи п’әр’ h’әрфе зер’ьн.
Бь нур-шәмала р’ое мьләт hәвр’а бун бьра,
Стәйрка Кремлейә сор дьнйаер’а бу ч’ьра.
Öлме Ленини титан гьhиштә р’әшке тари
Нура стәйра Кремле дьнеда ди hәр мәри.
Wәт’әне мәй советийе пешда чу у гöл вәда
Бәрбь ә’мре т’әзә бу әw бь гаве әсh’әба,
Бь т’ьфаq у бьрати панздә бьра мьл да hәв
Öлме Ленини титан дьнеда бу нур у тә’в.
Мьләт hәвр’а бун бьра, wәт’ән wанр’а бу де,
Ә’мьр данә ә’рд, хwәлие, р’е вәкьрьнә бәрбь hиве
Ә’щебед нәбинайи панздә бьра азьр’о кьр,
Wәт’әне мәй советие бь hәбуне хьне кьр,
Иро жь hәр мьләти сәрфьнйази змане де,
Ьәр әwләдәк эшq т’ьжи, нура р’оер’а дьстре,
Әз әwләдәки к’öрд ль Әрмәнистана шәмал
Дьстрем пенщисалийа we, пенщи сале зар-зман.
Йе кö бь h’әрфе зер’ин т’әриqеда мор бун ман.
Пенщи h’әзар сали жи әwләда hәйә гöман.

* * *

Баг'е сәйрангеда зар'а дьлист
Бь хизе wана авайи чедькьр.
Нышкева дәнге зар'әке бьhист
— Авайе мьн чьма тә хьраб кьр?

Бәр ч'ә'ве мьн бу думан, мәләмә,
Ә'рд бьн ньге мьн бу дож, ләрьзи,
Фьр'ьнда хьраб дькьр гӧнд, бажаре мә
Дәqәке мьн саw гьрт, хуна мьн тәвьзи.

Мьн ч'ә'ве хwә вәкьр, дьнйа саhьлә,
У зар'о бе хәм хwәр'а дьлизьн,
Әw йәка т'ӧщар дьне нәwәк'лә
Авайи ль дьне нәбьн хьрабә.

* * *

П'еле гӧр'ьн, бае h'ӧр'ьн,
Бьрq, бьрускьн, фькре мьн.
Қәwе нарьн, к'ӧбр у зарьн,
Шәwq у нурьн фькре мьн.
Бе h'ьдурьн, ә'рше дурьн,
Стәйре гәшьн, фькре мьн.
Ә'рд у ә'рша, hewьр насьн,
Дәнг у басьн фькре мьн.
Һьм лурикьн, hьм hәланьн,
Һьм фәрманьн, фькре мьн.
К'әне зар'а, әшqа йара
Һ'ӧб к'ъламьн фькре мьн.
Тәвр у берьн, ә'щеб серьн,
Ә'щеб серьн, фькре мьн.
Щот бәрашьн, qә намашьн
Мьн дьhерьн фькре мьн.

* * *

Хәбәра р'астә тира пола,
Хәбәра р'астә мәрт'ал тәр'а,
Хәбәра р'астә ә'мьр, жийин,
Тәйрә, дьфьр'ә ә'рше һешин.

Хастьна шайирә бь хәбәра,
Бь нета аза щмаә'тер'а,
Текә ч'әк-сильһ' пьрсе алав
Бона ә'длайе, мәрвайер'а.

Хәбәра р'аст нае сотьне,
Хәбәра р'аст т'ьм те готьне,
Хәбәра р'аст т'ьфаq, брати,
Хәбәра р'аст бь qӧр'на дьжи.

* * *

Жь мьн qьһартьр т'ӧ кәсә т'ӧнә,
Qьһаре гәнди әзьм кӧ һәмә.
Ә'рд, ә'зман мьр'а хьзнә, дәфинә,
Бә'ред бе qәйас окйан, сәфинә,
Хьзнә, һәбуна мьн, нав wанданә,
Нав хwәлийа wәт'ән у ч'әмаданә,
Нав һ'ьше бәнда у зәндаданә,
Нав к'әне qиза у букаданә,
Нава луринге дайикаданә,
Бәшәра зар'ед бешикаданә,
Дӧр'ед хьзна мьн, бәнде qӧр'на мьн.
Р'ӧһ' у хьзна хwә р'әwай wә дькьм.

* * *

Һәгәр дькари тӧ һ'әбе гәньм
Xwәлйеда р'езки, бьр'әшин һәр'ә.

Һәгәр дькари р'е бьди аве
Р'аст, бәста авдә, авдә у һәр'ә.

Һәгәр дькари кәвра бьшкени
Қәвра тараqкә, тараqкә һәр'ә.

Һәгәр дькари к'ьлама бьстреи
Щьмаә'те шакә, шакә у һәр'ә.

Тә кӧ шекрандйә әмәке пешйа
Пәй хwәр'а шекре бьһелә һәр'ә.

Пәй чуйина тәр'а, wе тә бир биньн
Ньсле qимәткьн wи әмәке тә.

* * *

Һ'әйфа мьн гәлә, гәлә тьшта те...
Һ-әйфа мьн һ'әта п'әнще р'ее те
Нура хwә дьдә сәр мәрийе нәмәрд
Һ'әйфамьн гәлә, гәлә тьшта те,
Кӧ мәрйе ӧса дьһ'әмьлинә ә'рд.
Һ'әйфа мьн нан те, нане дәсте де
Кӧ дьбә хӧре шәр'һ'ьзе дьне,
Һ'әйфа wан һесра, һесре ч'ә'ве де
Кӧ дьбарьн бой, зихед щә'нәме.

Һ'әйфа мьн, гәлә, гәлә тьшта те..

***

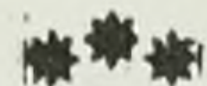
Чәндьк-чәнд qӧр'нә һа дәрбазбунә,
Ә'рш-ә'зман әwьн ӧса жи манә.
Диса әw р'ойә, әw һив у стер
Диса әw ә'рдә, ч'йа-бани ле гер'.
Диса бәндәнә дьне чекьрдар
Qә чьqа ә'мьр хwәлйе һ'уф кьр хар.
Дәлал әз у тӧ меваньн дьне
Әме qайбьн пьж п'әрда мьрьне
Диса әw р'о у әw һиве һәбьн
Диса әв дьнйа у мәрйе һәбьн...

***

We тен, заньм кӧ we бен,
Бь деме әшq у к'ӧбар,
We тен, дьбһем сәда wан,
Qӧр'нә бь wанә гӧман.

We бен р'ое сәламкьн,
Бь гӧл, сосьна шабьн,
We ль ә'рша сәйран кьн,
We бен у мә бир биньн.

We тен, заньм, кӧ we бен,
Нә әw әwләде мәнә,
Чь кӧ дьне бьбиньн
Нә әw һәйкәлед мәнә.

К'е дькарә бә'р, окйана дәрхункә,
Стере гәш ль ә'змана бәрһумкә,
Т'опа дьне жь бәниадәм мqуфкә,
Wәки хӧде жь ә'змана бе ә'рда,
Шәрq бьк'әвә ә'рш у ә'зман һ'әвт п'әрда
Т'опа дьне бьбә һол ль бәр к'аше,
Бәнде диса бьлмишбьн ль сәр һиве,
Һәргә һив, һив жи кӧ бе к'аше,
Марс у стере бьсәкьньн бәр ә'рше.

Qӧр'нә бунә һ'әрф у хәт
Ль сәр каг'әте спи,
Мьна бунә бе мьнәт
Дӧр' жь хьзна qӧдрәти.
Һәгәр занәйи бьра,
Тӧ бь аqьл у сәwда,
Qӧр'на текә бежьнге
К'озәра wе бьдә ба
Нәһелә һ'әбе зер'ин
Кӧ п'учбьн бадиһәwа.

***

Дьбежьн кö гöл бəдəwьн,
Тə гöлар'а накьм һəвал,
Ԑа ле дьхə бəлг дьwəрьн
Тə гöлар'а накьм һəвал.

Бə'ра бəлəк зə'ф бəдəwə,
Ле щəw у ч'əм же дьк'ьшьн,
Əз дьхwəзьм жь ч'ə'ве тə
Т'öщар һесьр же нəбарьн.

Дара чьнаре зə'ф р'ьндə,
Бəжна тəр'а накьм һəвал,
Р'оке дьбə даре бьбр'ə
Еь бьр'əке дарбьр'е кал.

Дьбен һив жь дəста дурə,
Ле деме тə һе бь нурə,
Бəнгзəмиши һиве накьм
Лəк'ə деме wе qöсурə.

Тö бəдəwи, бе qöсури,
Тəрзе ава канйа зəлал,
Кö бь qöр'на же те хöлин
Əwə лайиq тəр'а һəвал.

***

Леве назьк, к'аг'эти,
Бәлге гӧланә ә'йни,
Бӧрйе р'эш у qәйт'ани,
Баске тәйранә ә'йни,
Сурте сор у т'әр'афи,
Севе шафранә ә'йни,
Бәжна зьравә, титал,
Дара чьнарә ә'йни,
Бь ван дах у дӧрьфа,
Хәзала мьнә ә'йни.

***

Бәлге гӧле сорьн, назьк,
Ле моз һьнгьв же дьмьжьн,
Бәлге гӧле сорьн, назьк,
Мәр жәра хwә же һьлдьдьн.
Әз нахазьм бәнгзәмиш кьм.
Леве йаре бәлге гӧла,
Левед йара мьн зйарәтьн,
Һе ч'ьлкәкә ль ә'змана.
Хуси, хӧбар, хьлеләти,
Ле нәк'этйә ль ә'змана,
Әз нахазьм бәнгзәмиш кьм,
Левед йаре, бәлге гӧла.

***

Гöл сорə, назьк,
Бəлге wе тəньк.
I əш дьбьшкьвə,
У гəш дьк'əнə.
Ле мə're тəйар
П'истке жə're, һар,
Т'уме wе дьалə
Т'умда дьтəлə...
Фəсалбə, бəндə
Гöле дьбини
Бе сəwда нəчи
Wе нəчьрпини...
Фəсалбə бəндə.

***

Щарəке сəкьнин
Мьqабьли һəв,
Хорт у qизəке
Ль һəв ньһер'ин,
Бə'ра ч'ə'вада
Хандьн нета һəв,
Хелəке шунда
Жь һəв бöһöрин...

Жь һəв бöһöрин,
Жь һəв дурк'əтьн,
Wə'дə дəрбазбу
Һəрда һəв нəди,
Һəрдö бунə хəwн,
Хəwне һ'əзар тəwн
Хəwнеда һəршəв
Һ'öб дьспартьн һəв.

***

Oh wə'дə, wə'дə, хиза дьнйае
Дьбə he кембə бəр h'эсаве тə,
Дьнйайə шə'де, həр кьрьнəкə тə.
Чəнд щара дьне, буйə тат, мə'сил,
Чəнд щара исан, дьне буйə qьсил.
Чəнд щара, хəлита говəка дьне
Тə гöhастийə ч'йа у банйед we.
Oh wə'дə, wə'дə, h'ути, ə'ch'əбə,
Бəдел бöhöринə, т'öнə т'ае тə,
Дьнйайə шə'де. həр кьрьнəкə тə.

***

Мина ава бəлəкйа жь ч'йа бəржер бума,
Готьна хwə бьгота дьне, бəрбь дьне бума,
Бь пеле сəwт у банга бəрбь дьла бума,
Бь wан сəwт у банга т'ьм сəр зара бума,
Р'еwи бума бе wəфа qöр'нар'а дəрбаз
бума...

***

Кəвьр qöр'нада һатьнə һ'əбандьн
Тəрəwьл, р'ə'wьр пе һатьнə кöштьн.
Т'аби у к'ольк кəвра че дькрьн
Сильһ' бу һьнге кəвр бəр дьжмьн.
Кəвьр qöр'нада һатнə һ'əбандьн
Дьнйа кəвьра һатйə чекрьн.

***

Кал-баве мə, бь хуна хwə,
Алт' кьрьн qəһр у дəwр,
Ə'wр бəлакьрьн ль ə'рша,
Бə'р, канала, гиһандьн һəв.
Бь хуна хwə бойах кьрьн,
Əв бəйраqа дьмьлмьлə,
Wан шуре хwə калан кьрьн,
Һиштьн у спартьн мə.
Шуре wани зийарəти,
Иро əм ле дьнһер'ьн,
Жь дəсте wан нəк'əтийə,
Сəр qəвза һ'əрфе зер'ьн.

***

Т'əв тəйрəда дьфьр'и,
Р'еwйар'а дьк'əви р'е,
Бə'ра тö мəqəс дьки
Дьгижи гога р'ое.

Т'əв аве бə'ра дьби,
Дьби һöлм р'адби ə'рша,
Т'əв баране дьбари
Шар дьн тейи ль ə'рда.

Дьньщи ль хwəлйеда,
Тö т'ер дьки хwəлйа т'и
Дьали зихе гöла
Т'əви гöла тö р'адби.

Т'ьм дьнейи, т'ьм һəйи,
Бе сəкнəйи бе һеwьр,
Ə'рш у ə'рд тəр'а йəкьн,
К'ö бьпьрси тö wейи.

***

Һəр эвар дьчьм баг'е сəйранге,
Р'удьнем əз сəр р'уньштокəке,
К'öлфəтəк дəрбаз дьбə бəр мьр'а
Т'əви мере хwə у дö зар'кока.

Сəре хwə һеди əw дьһ'əжинə
Бь wи щур'əйи мьн слав дькə,
Бəле, наз дькьм əз wе к'öлфəте,
Wə'де бьһöри бь хwəхwə зарте.

Жь р'оже бöһöри һ'əтани нһа
Меванə щəм мьн бь хəwна шəва,
Əw qиза бəдəw кара хəзала
Нһа ша дьбə бь мер у зар'а.

***

Дьле мьнда стәйред гәш,
Тә'в у шәмал, бьһар һәнә,
Дьле мьнда һ'ӧб, әвинти,
Пьрсед ширин, лал, дӧр' һәнә.

Минани ә'wре дәр бьһаре
Хеж буйи гӧһан кьрйә,
У тә'вийа к'ьламе мьн
Бәрбь дьне ерьш гьртйә.

Әз гӧманьм мина хусйе,
У хӧбара дәр бьһара,
Wе бьһеwрә сәр гӧл, сосьна,
Бьбә qаш у хәмьл wанр'а.

Мина ава — авьл һ'әйат
Wе бьк'ьшә ч'әм у щәwа,
Чь бәнде кӧ аве вәхwә
Бьшекринә канийа дьла.

***

Бәндә wәхте дьмьрә,
Шин, гьри бефәйдәйә,
Һесре кӧ сәр дьбарьн,
Барьстанийа дьлайә.

Шуша дьла кӧ шкәст
Бьзанбә нащәбьрә,
Чьqа һ'әйфе ле бини,
Qәwмандьнә, дьqәwмә.

Кани wәхта дьмьч'qә
Ав р'ийа хwә дьбинә,
Р'екә майинр'а дьчә
Ч'ә'вь̄к мьтһ'әйр дьминә.

***

Ɨə qə дитйə мə’ре тəйар
Wəхта дурва дькə фитин,
Йан хwə дькə гӧлок даве
Жь ə’аща дьл бəрбь ə’змин.

Жə’р кӧ дьлда п’ьр’ дьбə
Бе т’абатə у лəлəwин,
Хастна wийə кӧ мəрийа
Бьшинə дьнйа wиалин.

Ле ə’ащйа хwə, те дəрнахə
Ə’ламəти дькə фитин,
Бəндə саw ле диḣар дьбə
Тəйар дьчə дьнйа wиалин.

***

Жь ч’йа бьльндтьр,
Окйана мəзьнтьр,
Жь бə’ра к’уртьр,
Жь шур бьр’атьр,
Т’əк һ’ӧбə дьне.

Бəнде һ’ӧб дьлда,
Саw накə зийа,
Ḣ’əсав накə ч’ийа,
Хоф накə бə’ра,
Бе саwə һəр щийа.

Еой һ’ӧбе əwe,
Qəбулкə мьрьне,
Р’ӧһ’ьстинр’а we,
Р’уне бəр сьвре.

***

Бьльндьн ч'йа
Ль wэт'эне мьн,
Бьльндбьн, р'ьндьн
Эw мöh'обэта мьн,
Ле дьле мьнда
Ч'йаед дьнйае,
Бьбьн дöр' у лал,
Бь hэч'э бэр п'ал.
Кэврэки wэр'а
Нагöhер'ьм ч'йа,
hэр кэврэк мьр'а,
Льнйакэ, дьнйа.

***

Бьра гöл вэбьн,
Бина хаш же бе.
Бьра гöл гэшбьн,
Бьбьн мöh'т'аще we.
Бьра бöхöлхöлэ,
Ава канйе сар.
Бьра бьшекьринэ,
К'е эw ав вэхар.
Бьра бьхэмльн
Ч'йае wэт'эне мьн,
Бьра жь э'рнусйа
Бьт'эqэ дьжмьн.

***

Бьра һəркəс к’öбарбə,
Бьра һəркəс шабə,
Бьра ль р’у дьнйае,
Һ’öщр у к’əсьр т’öнəбə
Һəр мьлəт бь змане xwə,
Бьра бьстре, хəбəрдə,
Бьра һəр мьлəт,
Бь т’əрица xwə шабə.
Əз к’öбар у шамə,
Бь т’əрица мьлəте xwə.
Əз дəнгбеже дьламə.
Бь змане мьлəте xwə.

***

Пайиз букəкə, букəкə гəнди,
Т’ьвдире дькьн р’öһ’бəр у гöнди,
Һəрсал əw букə у бəр мьразə,
Əшqи we т’əбийəт р’əнг xwə дьгöһезə.

Һив т’əмəдəйə, стəйрьн доре,
Ба дьбə дəнгбеж ль меше жере,
Гол дьбə шəрав бəр шəwqа һиве,
Пе сəрхwəш дьбьн т’əв бəqе ль we.

Бəq сəрхwəш дьбьн дькьн qöр’ə-qöр’,
Стəйр гəш дьбьн бь р’əнге дöр’,
Баг’е мешəда говəнд дьгьрьн,
Бəр мьqаме бе, һеса дьр’əqьсьн.

Бəлге зəр мина зер’е мəһ’муди,
Шабаша дьдьн спьндар у би,
Ле к’ор у кəндал, зер’а т’оп дькьн,
Мина дəфчийе əлми у эгьн.

***

Ə'мьр сәнәкәкә дьне
Пьзмаме мьн баш бьзанбә,
Мәри кö чу жь р'у дьне,
Щар дьн иди вәнагәр'ә.
Хелеләтйе, qәлпйе у шер',
Һәвә мöһ'т'ащ һ'әта сахи.
Щийе qәнщи ле, чийә хьрави,
Р'ьсqе xwә зедәтьр нахwи.
Тö qәнщие бьвә гори,
Дьл р'ә'мбә у бьвә хай хер,
Звьстана ә'мьр кö бе,
Мьстә xwәли тöйе бьби т'ер.
Ə'мьр сәнәкәкә дьне:
Пьзмаме мьн баш бьзанбә,
Мәри кö чу жь р'у дьне,
Бьра qәнщи сәр зарабә...

***

Ə'мьрә гöла мьнә назьк
Т'әбийәте хәмьландйә бешьк:
Т'әбийәте жь ә'р'нусйа
Бьнчәна we р'амуса.
Мора xwә һишт бьнчәне
Халәкә р'әш мина дәне.

***

Хəм-хйале дьле мьн,
Qəлəм, тӧйи дьди бер,
Нə сильh'а батьни,
Нə ə'щеби, нə жи сер.
Ль сəр к'аг'азе спи,
Тӧ фькре мьн р'ез дьки,
Минани сəwте зӧр'не
Ль дьне бəла дьки.
h'эта h'ӧба дьле мьн,
Ле наки си у сьт'ар.
h'ӧнӧре тə, qəлəма мьн,
Сӧр' дьне дьбьн диhар.

***

Гӧл у сосьна тəр'а биньм həдайи
Гӧл у сосьн дьч'ьлмьсьн бе хwəли,
Əз дьле хwə, к'ьламе хwə эвини
Əз ə'мре хwə бой тə шəмса нурани,
У р'ӧh'е хwə мина ə'змане сайи,
Горйа тəда, тəр'а биньм həдайи.
Дьбə həдайа мьн тӧ нə qəбули
Дьбə йəки дьн гори, мəщбури,
Ле h'эта həмə дьнйа гелани.
Тӧ мьр'а шəхси, шəмса нурани.

***

Шəвə, т'ари у һеса,
К'əтьмə бə'ра фькра
Ķ`ейə бьлуре дьхə,
Ве шəве синге ч'йа.
Əw шьванə гöһер'е,
Йан р'еwийə сəре р'е,
Йан дьлк'əтйə ле дьхə
Əвин, мьqаме һ'öбе.
Дьбə һивйа йарейə,
Йан һ'öба хwə wи дитйə,
Т`əне ль сəре ч'иейə,
Əw машоqе һивейə.

Wи зар дайə бьлуре,
Бьлур дьналə дьбе,
Дəрде дьл у əвинйе,
Шьро вəдкə ве шəве.
Щарна дьгри, дьналə,

Зиwə-зиw бьлура те,
Щарна бь əшq дьк'алə,
Т'ьли к'əтнə говəнде.

Шəвə тари у һеса,
Ķ'əтьмə бə'ра фькра,
Ķ`ейə бьлуре дьхə
Ве шəве синге ч'ийа.

СӘWТЕ ДЬЛ

1.

Тә п’әр’ да мьн, кӧ бьфьр’ьм,
К’ӧда һәр’ьм тә бир биньм,
Тә р’онайа ч’ә’ва да мьн,
Кӧ ә’мре гәш әз бьбиньм.

Қ’ӧбра ширин тә дайә мьн,
Шәв у р’ое әз ашьqьм,
Тәр’а дьстрем wәт’әне мьн,
Ль бәдәwӥа тә машоqьм.

2.

Ә’мре хwә жи бона тә,
Wәт’ән, әз т’әхсир накьм,
Жь ә’мре хwә жи зә’фтьр,
Wәт’ән әз тә һ’ьздькьм.

Wәт’ән, ширьни, омьд,
Wәт’ән, омьди, кьнез,
Бь милиона гӧле ал
Тӧ т’оп дьки бь һ’әмез.

3.

Һ'əзар р'е да бьн п'ийе xwə,
Һ'əзар р'е у һ'əзар п'егə,
Һ'əзар щии, ди һewpa xwə,
Бəр мьн вəбун һ'əзар дəргə.

Һ'əзар ч'йар'а əз һьлк'ьшйам,
У дак'əтьм һ'əзар гəли.
Һ'əзар щари əз к'ур налйам,
Һ'əта һьлат хелйа тари.

4.

Бəр мəхбəре мерхаса
Кō сəрбəржер дьсəкьньн,
Еь к'ламе мерани
Һун р'ə'мəте ле биньн.

Бьстрен к'ламе мерани,
Бой һōрмəта wан шера,
Йе бона р'ожа иро
Меваньн кел, кəвьра.

5.

Əз дьк’əвьм бə’ра фькра,
Дьбьм р’еwйе сəре р’йа,
Дьгəр’ьм əз һəрчар qöлба,
Дьгижьм жор, һешин ə’рша.
Кö дьгəр’ьм ə’рше жорин
We дьнһер’ьм дьнйа р’əнгин,
Ə’мр дьбə ə’щеб у сер,
Дьле мьн диса дьк’ьшинə жер.

6.

Т’əмам тəйрəде дьне
Р’əф бь р’əф бьгижьн һəв,
Ћəвр’а р’абьн нав һəwе,
Ль р’у дьне навə шəв.
Чьqа стəйркьн р’у дьне
Бьгһижьн һəв бьбьн йəк,
Һадьн р’онайа р’ойе
Р’о нурə т’əк нəдирəк.

7.

Щаһьлти тә һәспе хwә зин кьрйә,
Ле сйар буйи, дажойи бе сәwда,
Окйан у ә'рш тә мәqәс кьрйә,
Һе чьqа р'енә, р'е ль пешийа тә.
Щаһьлти тәйри ль ә'рша диһар,
Щаһьлти р'ойи бь нур у шәмал,
Щаһьлти тӧйи хәмла р'у дьне,
Т'ьм дәст тәданә чәрха ве дьне.

8.

Исанәт тәйре бе баскә,
П'әр' у баск пева т'ӧнә.
Ле бь һ'ӧньр у сьрафәт
Ә'рша әw п'әрwаз дькә.

Тәйара әw дьсеwриньн,
Че дькьн бьрщ у сәра,
Бә'р, окйана дьгиньн һәв
Т'ьфаqьн мина бьра.

9.

Һәйнька аведа мьн һива зәр ди,
Р'еwибу дьчу әw һеди, һеди
Бәqәке ньшкева банзда нав аве,
Һив бу һ'әзар кәр, т'әви нәйньке.
Бь дьле хөшуш, мьн жор ньһер'и,
Бехәм бу ә'рша һива р'еwи.

10.

Әз бум мöһ'т'аще пьрса
Ә'рш мәqәс кьр бь фькра,
К'әтьм тәбәке ә'рда,
У бум кәльк сәр бә'ра.

Әз бум р'еwи к'әтьм р'е,
Чәнд qöр'на әз пашда чум,
Мьн бәре хwә да р'ое,
У qöр'на хwә тöйа бум.

11.

Дьнйа зедаийә,
Т'ъм зедә дьбә,
Жь дьнйальке
Тьштә кем навә,
Бәндә дьтьфьqә
Зедайә дьне,
Бәндә дьмьрә
Зедайә qәбре.

12.

Xwәли әw нанә,
Хьзнәйә, ә'мрә,
Xwәли мьк'анә,
Мьqәр'мә кәвнә.

Xwәли әw гӧлә,
Мал у һәбунә,
Ә'мьр у дьнйа
We бит'әр бунә.

13.

Һеди, һеди, дəри вəкə
Ща бьнһер'ə əw к'ейə,
Пьрсйарəке же бькə,
Дьбə элк'е мьрьнейə.

Һəргə əw бу, wa беже,
Дьнйа р'он зəйнəтəкə,
Əз һивике дькьм же
Бьра р'оке жи сəбьркə.

14.

Һ'əзар гол у бə'р һəбə
Ава канйа башqəйə,
Һ'əзар дьли тӧ һ'ьзки
Ле һ'ӧба де башqəйə.

Wəхта ахин жь тə те
Дьле дайке шə'дəйə,
П'əрч'ə щəгəра wейи
Һ'ӧба дайке башqəйə.

15.

Эварə иди тö к'öда дьчи...
Тö к'öда дьчи, т'əне дьминьм.

Ах тö бона мьн шəмал у нури
Шəмал у нури, тö к'öда дьчи..

Ах тö һива мьн, жь мьн дьхəйиди,
Жь мьн дьхəйиди, т'əне дьминьм.

Чьма ньзани кö тə һ'ъз дькьм,
Кö тə һ'ъз дькьм тö к'öда дьчи,...

16.

Мина кöлйе бəрфа пешьн,
Кö жь ə'змана тенə хар,
Ль сəр ə'рде зу дьһ'əльн,
Чьqа жи ə'рд сарбə, сар.

Кöлйе һ'öбе жь бьжанге тə,
Чьqа нəрмьк дьбарьн,
Дьлке мьнда һеwр дитьнə,
Т'öщар wьрда наһ'əльн.

17.

Бежә дьбә хәйди жь мьн,
Йан нахwази бир бини мьн,
Һә wәхтәке тә дьго: һивьм,
Тȯ р'ойи, р'о мöһ'бәта мьн.
Ле ньһа чь тә qәwьмийә,
Әw р'о ниньм әз бона тә,
Т'ьме wәхта тә дьбиньм
Готьна тә әз бир тиньм...

18.

Чьqа хизә бә'рада
Һаqа р'öһ' һатнә дьне,
Чьqа чунә qöр'нада
Ħ'уфи һ'уте мьрьне.
Р'öһ'е мьн нә мьнәтә
Ньqьткә ав бә'реда,
Әw дәqә жи зәйнәтә
Бьньщьм бәлгәкеда.

19.

Чьма щарна мьн дьнhер'и,
Мьн дьнhер'и дери дьби,
Т'еле спи нав п'ор'е мьн
Тӧ т'ел-т'ел же дьк'шини.

Бəр хwə нəк'əв, тӧ хwə зани,
Ч'йаед бльнд бе бəрф навьн,
Сал жь ə'мре мə дьчьн
Wə'дəр'а əм əхтйар дьбьн.

20.

Бьлура дəсте мьнда
Кəвнə, һ'əwac, беqӧсур,
Дəнге wейа дьбһейи,
Əw дəнг те жь qӧр'не дур.

Сəwт у дəнге бьлуре
Һəркəс дьбһе бь һ'əwac,
Дəнге wе бьлурейə
Лурика, дайкайə нас.

21.

Тӧ к’әниаи жь к’әне тә,
Ч’йа у бани гӧл хәмьлин,
Тӧ гьрйайи һесьре тә
Дьне бун щәw у хӧлхӧлин.

Бӧрйе тә р’әш бун п’әр’ у баск
Бун п’әр’ у баск бой банге мьн,
Бьжанге тә бун әрсаwьл
У кьрьн дил мусае мьн.

22.

Фәсалбә нәшкени шуша дьла,
Кӧ шькәст иди әw нащәбьрә,
Бәндә щарәке жь дйа хwә дьбә,
Щарәкә дьн дьне әw наwәльдә.
Шуре qәт’ле тӧ һьлнәдә дәст хwә,
Дьле п’ьр’ дайка тӧйе бьзузини,
Һәргә һьлдьди, һьлдә wи чахи,
Кӧ т’әне пе дьжмьне wәт’әнхи.

23.

Ве пайизе гӧлед нарин ч'ьлмьсанд,
Хәмла бәдәw жь ч'ийа, банйа шеланд,
Бәлгед һешин, бәлгед наринә меwа,
Баг'а qәтанд авит к'ор у кәндала.

Тә'ве да сәр р'әнге меwа гӧһер'и,
Бәлгед һешин бун бәлгед зәрә зер'ин,
У ба лехьст бәлг һәwеда зьвьр'ин
К'ор кәндалада бун кӧч'ке алави.

24.

Wә'дә сәнәкәкә,
Әw сәбьр накә.

Wә'дә бьһарәкә,
Әw зу бар дькә,

Wә'дә дәщалә,
Әw бе мәщалә.

Ә'мьр хwәлйеда,
Әw мьна дькә.

25.

Дәф у зӧр'не ле дьхьн,
Wе хорт у qиз дьлизьн,
Wе шайе у әшqер'а
Qә мьрьне бир найньн.
Хазьл бәнде р'у дьне
Ньзанбуна чийә шин,
Һәспе шайе ль дьне
Сәглавибуйа у бе к'ин.

26.

Әз ль к'ӧ бумә,
К'ӧ мәзьн бумә,
Гәнди әwә, әw
Wәт'ән бона мьн.

Әз бь һәwа wе,
Бь ав хwәлийа wе,
Т'ьм qьнйат бумә
Гәнди әwә, әw
Wәт'ән бона мьн.

27.

Qöр’нә һатьнә бöһöринә бе һ’əсав,
Зəргед һ’öбе п’ьр’ дьл кьрьнә к’ьбаб.
М̆ир у хöлам йәк бунә бәр wан зәрга
Нәмам т’ьме бунә байсе т’ьвдира.

Зә’фа тә’мкьр шәрбәт жь бә’ра һ’öбе
Пе сәрхwәш бун мьна бун нав п’еле wе,
Мәщнун динбу wи хwә нә авит бә’ре
Ћ’öб бу щә’нмә, wи щә’нмә ди р’у дьне.

28.

Ɓаг’че һ’öбе щьнәт бу,
Мьн, тә гöл же дьчьни,
Ɓайе пайизе ле р’абу,
Ɓәлг чун, стри манә щи.

Ɓе гöл ма баг’че һ’öбе,
Же дурк’әти, тö чуйи,
Дьфькьрьм шәв у р’о,
Гәло нħа ль к’öйи?

29.

Чьqа жи əз бь дьл шабьм,
Һəхшед дьнйае бьбиньм,
Заньм, wəки дəqə-дəqə
Əз тьштəки öнда дькьм.

Öнда дькьм жь ə’мре хwə,
Жь ə’мре хwə, щаһьлйа хwə,
Wə’де зер’ин, кö дьбöһöрə,
Дəqа тиньм əз һ’əйфа хwə.

30.

Бей т’охьм ль дьне
Һешнайи шин набə,
Сəд п’ут т’охьм һəбə
Бей хwəли шин набə.

Т’охьм нав хwəлийеда
Т’öщар бей ав набə,
Бей нəдира р’ое
Дьнйа татə, хьрабə.

31.

Cəh’əta xöльqи дьне
K’əскəсор даньзьли ə’рде,
Сорайи да сьфəте тə,
Qəрqаши да гəрдана тə,
Р’əнге зер’ да п’ор’-гöлйе тə,
Р’əшайи да ч’ə’в-бöрйе тə.
Wə’дə бöhöри, мəзьн буйи,
Əз бумə диле höба тə.

32.

Мəрийе, кö щамербə,
Т’öщар накə нəмамйе,
Щамере ,кö аqьлбə,
Əw накə мьхəнəтйе.

Жь кöндьре вьк-вала
Т’ьм дəнге зиз дəрте,
Дəсте кем аqьлəки
h’əзар дьк’шиньн щəфе.

33.

Wəхта сəре мə’ра дешə,
Дьбен дəрте сəре р’е,
Кö мəри ле диһарбə
Мəрəме хwə бькə пе.

Жь дəрде эша сəри
Дькə фикин, дьчə, те,
Мəри кö р’асти мə’р те,
Мə’р дьбə хöре хwəлйе.

34.

„БЬРА Ч’ЙА ЖИ ДƏРД НƏБИНЬН“

Ӏ эло чьма кал-баве мə
Əв пьрса һан һа готьнə,
Чь дəрди wан һ’öкöм кьрйə,
Кö ч’йар’а дəрд нəхwəстьнə.

Чь дəрд буйə дəрде мьлəт,
Бь ахин хун дьл к’ьшйайə
Һ’əта гöнə ч’ийа һатйə
Кö дəрде wи ч’ийа нəбинə.

35.

Баг'че гӧлада, тә гӧл дьчьни,
Тә гӧл дьчьни у пер'а дьстра,
Тә баqе гӧла да бәр синге xwә,
Пер'а ша дьбуйи тӧ мина зар'а.
Гӧләкә сор жь дәст тә к'әт ә'рде,
Qуз бум мьн гӧл жь ә'рде һьлда
Һ'әта мьн ә'рде һьлда әw гӧла,
Мьн ӧнда кьри тӧ хәwна xwәда.

36.

Мьн бь дәсте xwә
Шур да дәсте тә,
Әз бумә һ'әсан,
Сaw да шуре тә.

Тә кӧ бьльнд кьр
Шуре сaw гьрти,
Ле дәрпа пешьн
Мьн ль сәр xwә ди.

37.

Һәр ч'ийаки wәт'әне мә,
Һ'әзара щәw, канинә ле,
Ава канйе wәт'әне мә,
Qьнйатьн мина шире де.

Сәр ә'рд хwәлйа wәт'әне мә,
Панздә бьра т'ьфаq дьжин,
Сӧждә дьбьн бәр стер'а мә,
Милион стере ә'рше һешин.

38.

Машоqе ч'ийамә
Сәр ч'ийа бәнги,
Бь мӧһ'бәт зәнгин
Машоqе ч'ийамә.
Һәр хич' у зьләк
Бой мьн лал, дӧр'әк,
Машоqе ч'ийамә
Сәр ч'ийа бәнги,

39.

Ль синге ч'ийа
Һун мьн текьн ч'ә'л,
Wәсйәта мьнә
Ль синге ч'ийа.
Кал у баве мьн
Q'öр'нада жинә
Ль синге ч'ийа,
Һун мьн текьн ч'ә'л.

40.

Әз ль ч'ийа дьнһер'ьм,
Бир тиньм кал у бава,
Йе кö т'öнәнә ньһа.
Әз ль ч'ийа дьнһер'ьм,
Гәли, кәндал, нәwала.
Әw бун һеwра псмама.
Әз ль ч'ийа дьнһер'ьм
Бир тиньм кал у бава.

41.

Ƃәшәра хwәш, заре ширьн,
Әw баһара дьланә,
Дьле р'ә'м у дәсте мәрд,
Әw стуна ә'ршанә,
Мәрйе аqьл, занә, сьрафәт,
Дӧр'е хьзна qӧр'нанә.

42.

Ƃәр тә'ве р'уньштьмә
Әз у тә'вьн щәм һәв,
Тә'ве әз һ'әмез кьрьмә
Һ'әмеза мьданә тә'в.

Әз у тә'в һәв ша дьбьн,
Т'әбийәт мә һ'ьжмәк'арә,
Т'әбийәт мә һ'әмез дькә
Әм һ'әмеза wеданьн.

43.

Ә’рд у ә’зман К’ӧрдстане,
Саһьл бу ду, духане,
Qьрч’ин, гӧжин һатә бьр’ин,
Шер, ә’рфута һеwра хwә дин.

Щотк’ар да щот дәрк’әт чоле,
Мачгьра дәнге хwә зиз кьр,
Хорте т’урә дәwса сильһ’е
Мӧһ’бәта хwә һ’әмез кьр.

44.

Дьнйа нә бехwәийә
Хwәйе дьне гәләкьн,
Чьqа р’ӧһ’бәрьн дьне,
Хwә хwәйи һ’әсав дькьн.

Кәвьра дьдьн сәр һәв
Бьрщ у сәра че дькьн,
Аһа qӧр’нә тен-дьчьн
Дьнйа шен, һе шен дькьн.

45.

Əз калькьм ле нә кальм,
Нәби мьр'а дьбен кало.
Дьфькрьм дьбә кальм,
Харзи мьр'а дьбен хало.

Щаһьл бәр мьва р'адьбьн,
Қ'ӧлфәт мьр'а дьбен бьрао.
Баве мьн кӧ р'әх мьн р'удне
Мьра дьбе, кӧр'о, лаwо.

46.

Дьнйае хwә кьр хәмләкә сьпи,
Ғ'о ә'щебмайи дьне ньһер'и,
Дьфькьри р'о, wә'дә дәрбаз бу,
Ньшкева, бәнгзе р'ое п'ьр шабу.
Ә'ба хwә сьпи дьнйае гӧһарт,
Ә'ба һ'әзар р'әнг, бьһар жер'а һат,
Ләйлан к'әт ә'рде, дьнйа хәмьли,
Һешнайи бу хәмьл, дьнйа гӧл-гӧли.

47.

Т’опа дьне гӧловәр’
Ӏә гьртийә бь дәста,
Ԛима тә дьне найе,
Сәфәр дьки тӧ ә’рша.
Тә һив анийә р’айе,
Ԝе ле дьки сәйранге,
Бәрбь пьланетед майин
Гәмийед хԝә дьки р’е.

48.

Щарәке мьн чок вәда
Ль бәр канйа гӧһер’е,
У бәрхәке т’әви мьн
Ав вәхар жь канйе.
Мә вәдьхар т’әвайи,
Мьн ль бәрхе дьнһер’и,
Бәрхе әԝ т’әрщьбә кьр,
Щида фьрԛас кьр р’әви.
Бь к’әдәр әз фькьрим
Гәло әԝ бәрх нәма т’и.

Р' У Б Ә Й Т'

* * *

Т'охьмр'ези, бьр'әшин т'охьме хере,
Ƅьḣöстә ә'рд наḣелә тат ве ḣене,
Бь р'әз, феки бьхәмлин т'опа дьне
Дьне бькә хьзна нан у ḣәбуне.

* * *

Чьqa кәвре тараqкьри тö дайни,
Ḣ'эта хич'а нәки к'ьлит, ḣәв нәйни,
Әз әw хичьм, хич бона гә ә'длайи,
Әз к'ьлита кәвре тәмә мьḣ'кәмби.

* * *

Кани дьне п'ьр'ьн, п'ьр',
Ч'әм ль дьне п'ьр'ьн, гöр',
Wәкә стер'е ә'змана,
К'ьламе мьләте мьньн дöр'.

* * *

Qöр'нә тен у дьчьн,
Дәqә жи сәр ḣ'эсавьн,
Чьqa ә'гитед мьләт
Дьне чунә бе навьн.

* * *

Әз әскәрьм т'әв ордйа тә,
Стәйркьм әз ә'змане тә,
Әз канимә сәр хwәлйа тә,
Әwләдьм әз, wәт'ән, бой тә.

* * *

Гöл у сосьн, ḣун бьḣара вәдьбьн,
Шарур-бьлбьл ḣун бьḣара ша дьбьн,
Ле дьле мьнда бьḣарә ḣәрт'ьм
Симе сазе мьн qә жәнг нагьрьн.

* * *

Р'ож тö шәмали, нури,
Жь фькра дуртьр-дури,
Qöр'нада тә бум гори
Гьḣиштьм ḣива зәри.

* * *

Бь к’əшкула жь бə’ре
Нькари аве кемки,
Ле бь аqьл-сьрафəт
Qумьстана тӧйе шенки.

* * *

Һəркəс дьхазə мала хwə
Т’ьмт’елкə т’əзə бьде,
Хwəйкьн һӧрмəта wəт’əн
Һəркəсир’а əwə де.

* * *

Чьqа лал, дӧр’ у qимəт
Qӧр’нада мьна бунə,
Əw бунə шуре дӧдəв,
Шур хӧрщада наминə.

* * *

Дьле мьн, тӧ нəщарəки,
Шəв у р’ое хəwе наки,
Бь р’əqə-р’əq у ледане
Табуте мьр’а че дьки.

* * *

Хwəлийе əм п’епəс дькьн,
Сəр дьгəр’ьн һ’əта һəнə,
Wə’дəйе бе, əме һəр’ьн,
We п’епəс кьн хwəлийа мə.

* * *

Фəqйе Тəйра т’ас һьлда ле ньһер’и,
П’əнще р’ое, нур we т’аседа ди,
Кьрə ахин, шəрав т’асе мьч’ьqанд,
Го: we нуре, һ’ьш у сəwда мьн бьранд.

* * *

К̇əвьри, кəвьр,
Мəрйе бе ə’сьл,
Сəр р’йа мьн ль вьр
К’əти бе фəсьл...

* * *

Һ’əзар кани аве вəхwи,
Wəхта к’əсьри дьбей: бьра,
Һ’əзар һогьр у һəвалби,
Бьрайə т’əк тəр’а ч’ьра.

* * *

П'әлтә ә'wр бьм ль ә'змане тә,
Гӧлмә ав бьм канйа һ'ӧба тә,
Қәwки бәрф бьм ль сәр синге тә,
Бьныщьм wәт'ән әз нав хwәлйа тә.

* * *

Мьн нә лазьмә һәбун, мал, дәwләт,
Нә зер', нә жи зив, нә кәвре qимәт,
Qьһаре дьне әзьм wи чахи
Wәт'әне мьн wәхта бьжи ә'длайи.

* * *

Тә гӧл вәда баг'че мьда,
Оһ бәхте мьн п'ьр' мәзьнә,
Тә чар гӧла әз ша кьрьм,
Т'опа дьне т'әв йа мьнә.

* * *

Һ'ӧб кӧ йәки дьалә,
Мина мә'ре тәйарә,
Т'әне бут'али занә,
Бь чь дәрди дьналә.

* * *

Әw гӧһаре гӧһе тә,
Шәwqе дьдьн деме тә,
Qарьш дькьн wи р'әнги,
Чь т'әбйәте дайә тә.

* * *

Һ'ӧба тә шәрав, дьле мьн финщан,
Бь фькр у һ'ӧб әз тә бум меван,
Тә сьврә дани, мьн шәрав вәхар,
Бь дьл тә го: йар, шәрав тә һ'әлал.

* * *

Чьqа стәйрьн ль р'у ә'змин,
Әw хәмльн ль ә'рше һешин,
Нур, шәмальн, т'әвә гәшьн,
Т'әне йәкә мӧһ'бәта мьн.

* * *

Һумә мәщнун чол-банйамә, ньзани,
Хәwа шәва мьн т'әqьсйә ньзани,
Тӧрьш накьм тәр'а бежьм шәмса мьн,
Т'ьрсьм нура хwә мьн бьһевшини.

* * *

П'энще р'ое р'энге гöла дайә тә,
Шәwqа һиве, зәрайа зер' дайә тә,
Т'әбийәте тышт тә нәһевшандйә
Әз кьрмә дил, мöһ'т'аще нәвса тә.

* * *

Бьрq бьруске әз саw накьм,
Пәсне хwә надьм ләйла мьн,
Жь сәда тә дьбьм кәвьр,
Һ'ьзи дькьм кö дьһ'әльм.

* * *

Дöр'ә, лалә, щәwарә,
Шәмсә, ә'мрә, бьһарә,
Зә'фар'а ә'мр у р'ойә,
Бой мьн дәрд у азарә.

* * *

Фькре мьн, мина дöндöле,
К'ö дьбинә ньг дайднә wе,
Нав һәwеда шәрq у шам
Щәм дöндöле гавәкә т'ам.

* * *

Дьле мьн мина бьлбьләке
Дьдә баска у дьфьр'ә,
Пәйа дьбә дьһеwьрә wе,
К'ö кö гöле гәш дьбинә.

* * *

Мәрйе ә'ащр'а сәд сьвьрә нан һьндькә,
Шьбһ'анар'а кәри нан жи гәләкә,
Мәрйе дә'бә, ә'аще халйе у хуне,
Бь дәсте хwә әw йпе хwә дьдә бе.

* * *

Ич'кә һәйә ә'сьлсу,
Һ'әйфа wи к'е кö пәй чу,
Ич'ке дәрте щамери,
Ле нә бона һәр мәри.

* * *

Бьһара ә'мьр зани т'әне щаһьлтийә,
Зани т'әне һ'öб, һ'ьзкьрьн әвинтйә,
Фәсалбә тö нав т'умед гöл-соснада,
Дьбә мә'ре тәйар хwә тәландийә.

7—613

* * *

Ә'мре мьни хӧде дайи
Бе диләк у бе лавайи
Тә qәвз кьрйә бь тьмайи
Ша дьби мьн ви щәфайи.

* * *

Ә'мьр бьһарә щаһьл
Бәндә сәрафәтьн, аqьл,
Ә'мьр һӧнгӧвә, шәкьр,
Тә'мкә, гәләка тә'м кьр.

* * *

Шәв дефи бу һивйа тәмә, һ'ьшйарьм,
Хәм у хийал ишәв ль мьн нәйарьн,
Щотә стәйр ль ә'змана бе к'арә,
Мьн го: гәнди йара мьр'а гӧһарьн.

* * *

Дәргәвана щьнәт у щә'нмейи тӧ,
Звьстан у бьһара ә'мре мьни тӧ,
Әз бумә дил, wе к'әтьмә т'әла тә,
Р'ӧһ'ӧстин у р'ӧһ'дара мьн тӧйи, тӧ.

* * *

К'ьт'еб тәр'а р'енишә у ширәтк'ар,
Ч'ийа, бани, qӧр'на тәр'а тинә зар.
Тӧ бь занин ә'мрда кӧ qал нәби,
Жь бәхте хwә т'ьм тӧйе газьнби.

* * *

Тә әз һиштьм, тӧ чуйи,
Тә бир найньм, мьн биркә,
Тә һеwьркә т'әзә дитйә
Qәста һеwркә дьн нәкә.

* * *

Әз шайире qӧр'на хwәмә бе к'әдәр
Ә'рш у ә'рд бой мьн к'аг'аз у дәвт'әр
Т'әв мьн бьра бәнде т'опа әзьм сәр
Ә'длайиә һ'ӧба мьн qәйас дәр.

* * *

Ә'wр ль ә'змана wе п'әлтә-п'әлтә
Дьщьввьн сәр һәв, әзьм ль р'әх тә
Тәлпьн р'у ә'зман тәйр у тәйрәдә
Әзьм машоqе ә'рд, ә'змин у тә.

* * *

Баг'а һешин, бь тә ша дьбьм
Бь р'әзе тә qьнйат дьбьм
Wә'дәйе бе әзе һәр'ьм
Дьбә тә чекьн т'абута мьн.

* * *

П'ьр'ә qәwата һ'ӧбе,
Ширинә һ'ӧба жьне,
Льнеда һ'ӧб нагижә
Һ'ӧб у һ'ьзкьрьна де.

* * *

Әз гӧләкьм ль ә'рде,
Тӧ стәйри ль ә'змана,
Әз у тӧ жи, һ'ӧба мьн,
Мьqим сәр зар, зьмана.

* * *

Дәгмә мәри ә'мьр дькә qӧр'нәке
Qима исан нае зәман бәделке
Дәст исанәт чедьбьн бьрщ, дьһарә
Ә'мре к'ижана чәнд бәдела дьбһӧрә.

* * *

Ҹьqа аqьл у занәби ль дьне,
П'әләван у п'ьр' говдәби бой һене,
Бьщә'динә кӧ тӧ бьби морәке
Ч'йае щудә мора qәнщйе ль дьне.

* * *

Ч'йайе бьльнд бьзанбә тӧ
Т'ьме бәрфә сәр сери,
Синге ч'ийа гӧльстаньн
Һеwра һәр бешә гӧли.

* * *

Һ̣әбә машоqе хуна тьрйа,
К̣'әне qиза сербазә,
Аqьл сәwда жь тә стәнд,
Wе р̣'ӧһ'е тә бьхазә.

* * *

Хӧде тала тӧ хӧльqанди,
Тӧ һьм жьни, тӧ һьм щьн,
Хӧде тала тӧ хӧльqанди
Ҹаwа де хӧдайи мәзьн.

* * *

Т'әмбурәкьм дәсте тәда, мьләте мьн,
Тӧ мьн һьлдә, мьн горибә, мьләте мьн,
Һалин, ә'нт'ин жь мьн дурьн, wә'дә, шә'дә,
Сәwте мьн нә батьнинә, те жь дьле мьн.

* * *

Т'аса ә'мре мьн т'ьжәйә шәмал-нура р'ое,
Һәрдӧ дәсте мьн, ле-ленә һьлдьн гоға дьне,
Ӧса һелкьн, гәнди бавежьн ә'рша, р'әх һиве,
Wәки бе доргәр' бәндә бь п'ийа мевaнбьн wе.

* * *

Oh, т'әбйәт тӧ нәхшк'ари бе шӧбә
Ч'йа-банйа льбас дьки һ'ӧнӧре xwә
Ә'мьр дьди ә'рд у xwәлйе р'әнге xwә,
Зьвьстан те мьна дькә хәмла тә.

* * *

Ль сәр т'ьрба калке мьн
Че кьрьбун дьһарә...
Qәрс к'әтә дәсте дьжмьн
Кәвра һьлдан һ'әйфа xwә.

* * *

Ә'мьр жи гӧлә, сәнәкәке дьжи,
Ә'рдә һеwра гӧла, һеwра ә'мьр жи.

* * *

Һаве бәнда бь qӧр'на дьжи,
Бь qӧр'на дьжи qәнщи хьрави.

* * *

Дәст бавежә мәрие к'әти
Xwә һ'әсавкә тӧ дәwса wи.

* * *

Qӧр'на нһада әз тӧ т'әв дьжин,
Ле qӧр'на кӧ бе, фькрамә wе.

* * *

Сәбьр бькә, дьнйа сәбре авайә,
Т'опа дьне, һе зар'ойә, савайә.

ЛЕГЕНД

ҺƏДАЙА К'ƏСИБ П'АДШЕР'А

Һəбу мəрики к'əсиб, бəлəнгаз,
Хайе зар'оке тə'зи у п'ехас,
Арване р'ое т'ӧнəбу малда,
Зарина зар'а т'ьм гӧһе wида.
К'əсиб р'ожəке р'уньшт, фькьри,
— Qазəкə мьн һəйə, бьбьм һəдайи,
Бьбьм һəдайи əз п'адше хwəр'а
Бəлки əw р'ьсqəки бьдə мьн-зар'а.
Р'абу qаз ани, ани шəрже кьр.
Сəри пева һишт, п'урт ле т'əмьзкьр.
Зьке we qəлашт, т'əмьз кьр, сор кьр,
Кьрə сьнике чаршəв ле wəркьр
Wи һьлда qəста мала п'адше кьр.
Дəргəван р'е нəдан бəлəнгаз,
Жь дəргəвана wи wа кьр нəйаз,
Го: бежьн п'адше к'əсибəк һатйə,
Һəдайи тəр'а сьник анийə,
Дьхазə ə'сə əw тə бьбинə,

Əw жи бəндəйə нə сəфи-динə.
П'адша we дəме диwане дəрк'əт,
Ч'ə'в дəргəван у wи к'əсиби к'əт,
Го: к'əсиб бəрдьн, бьра к'əсиб бе,
Əw һатйə щəм мьн һьлбəт хзмəтке,
К'əсиб пешда чу, бəр тəмəнə бу,
Ə'ба п'адше гьрт, ə'бе тӧйа бу...
П'адша у к'əсиб т'əв чун диwане
Синот у wəзир р'уньштибун we,
Го: бежə к'əсиб чьма һати вьр,
Чь дəрд у бəле зор зхти тə кьр.
— П'адшайи хашбə, чь зор, чь зьхти,
Мьн qазəк анйə тəр'а һəдайи.
Лəлə у wəзир т'əмам пе к'əнин,
У һ'əсаб кьрьн к'əсиб чаwа дин.
П'адше го: к'əсиб тӧ сьнйе дайнə
Сəд зер'е зəр һəдайе тəнə,
Əгəр тӧ qазе ӧса бəлаки,
Бь аqьли тӧ мə бе п'ар нəки.
Əгəр тə нəкьр сəре тəй вала
Əзе вьр жекьм бавежмə бəр са...
Жь п'адше к'ер хаст əwe бəлəнгаз,
Сьни к'ьшанд пеш у һьлбьр'и qаз
Һəрдӧ баск же кьр, паше жи сəри,
Льнге we же кьр у щида дани.
Щида сəкьни, ч'ə'ва ньһер'и,
Щардьне щмаə'т бəлəнгаз кəни.

Бәләнгаз wa го: п'адшайи хашбә,
Щьмаә'т бьра бе сәре тә нәбә,
Тӧ һьм бави, һьм сәре щьмаә'те,
Һәдайи сәри лайиqи тә те.
Wәзир гәр'йайи у дьне дийә,
Һәрдӧ льнг һәдайи лайиqи wийә,
Ле ләлә, qази әw баске тәнә,
Һәрдӧ баск һәдайи лайиqи wанә.
Әз жи к'әсибьм, һесирьм, тә'зи,
Һәрча ма п'ара мьн бәләнгази.
Щьмаә'т т'әв кәр'бу, п'адша фькри
Кӧ к'әсиб сера wи вьр дәрани.
П'адше гот: к'әсиб, тәр'а ль һәв һат,
Пан на, wе щә'нмә тә бьбйа хәлат...
У к'әсиб п'ор' у п'ошман
Диwане дәрк'әт бе гӧман.

ХӘЛИФ У МЬРТ'УЗ

Хәлиф әхтийар бу к'әтә ньвине,
Қ'еләке р'уньшт qасьде мьрьне.
Бре wи һәбу к'ана аqьла,
Дәнгбеж бу ә'йан бьһара дьла.

Әw нә мӧһ'т'аще т'әхте бьребу
Т'әви хӧлама т'ьме чолебу,
Хәлиф ди дьбә әһле мьрьне,
Гази бре кьр ани диwане.

Мьрт'уз бу наве брайе хәлиф,
Нә дьчу диwане т'ӧщар бе т'әглиф,
Бь сала р'уч'ьке бре нә дьнһер'и
Qәт'лу бу бра, жә'р же дьбари.

Хәлиф нав щида дина хwә дайе,
Го: Мьрт'уз тойи п'адше Бәг'дайе,

Т'əхт у т'аще мьн тəр'а дьминə
Бəг'дайа р'əнгин, хьзнə, дəфинə.

Тö сьрафəти, занəйи, аqьл,
Тö ĥе щаĥьли, ə'мре тəйə гöл,
Наве ньсла мə тö бльнд бьгьр
Щмаə'те qəвзкə бьвə шöхöлкьр.

Ƅəр мьрьнемə, əĥле мьрьне,
Дьхwəзьм бьвиньм ĥе сахьм дьне.
Кö сəр т'əхте мьн, бре мьн р'уне
Гöманьм qəвзкə нивəка дьне.

Мьрт'уз сəрбəржер мə'дə, мьр'уз.
Хəлиф дьнĥер'и, дəст ле дьбун буз,
— Qəт'лбуйи бра, тə чьqа хун р'ет,
Бе исаф буйи, дə'бəки к'ьрет.

Тə Бəг'да р'əнгин кьр гола хуне
Иро жи буйи əĥле мьрьне,
Чəнд аршин п'əрч'ə тöйе хwəр'а бьби,
Ƅь мьстə хwəли тöйе дəфəнби.

На бра т'öщар сəр т'əхт р'унанем,
Бəрбь т'ьрба тə дьбə кö нəйем
Тə Бəг'да р'əнгин кьр гола хуне.
Ƅой тə р'уйе мьн бəнда ĥьлнайе.

Мьн нə лазьмə т'əхт, т'ащ, п'адшати
Жь мьн дурьн, дур, qəт'л у щəлати
Дəнгбежəкьм əз, р'ьə'атьм гöнди
Т'əхт у т'аще мьн хəбатə гəнди.

Дəсте мьн т'öщар шур наĥ'əмлинə,
Хун у qəт'ьлер'а əв дəст нас нинə
Симе т'əмбура əw дьлубинə
Хəбат у хwəлйе əw ĥасьл бунə.

Ньқарьм бьбьм qəт'лу ĥöкöмдар,
Р'ьə'атьм, бьвьм хwəйи жьн у зар'...
Мəрийе дəрде щьмаə'те дьстре
Дурə, дур, əw жь хуне у qəлт'е.

Тö щəлат буйи əлк'е хəзəбе
Һ'əйфа т'ö qули иро тə найе...
Хəлиф кö бьһист худане да сəр
Ч'ə'в ле фьрəбун р'öһ'ьстин бу бəр.

Кьр кö хəбəрдə, ле р'ьщьфин лев,
Ч'ə'в т'əйаләбун, хəбəр бун ль дев,
Хöбара мьрьне хəлиф һеwьри
Щи бь щи щанда, щида тəмьри.

Жь ч'ə'ве Мьрт'уз чəнд һесьр бари
Го: чьqа нəбə диса брайи.
Ле заньм һесьра тö нə һежайи,
Һеса к'əтə р'е, гьрт р'ийа дери.

ЧƏПЬЛДƏ'С

Ə'сһ'əбəк к'əт нав мешə
П'ьр' говдəбу бе т'əwшə,
Льнг ле wəкə к'енара,
Сəри wəкə зьнара.
Ч'əпьлдьреж бе qəйас
Ч'ə'вə фьрə wəкə т'ас.
Сəри һ'əтани п'ийа
Пьрч' ле мина бьжуйа.
Нав мешəда ль wьра
Бу хəним бой р'ə'wьра,
Кöч'ке агьре wи һəбу
Мешəда бе мьнəтбуч'
Чь неч'ира кö дькьр
Р'ожеда wи т'оп дькьр,
Дарəкə чьнарр'а дькьр
Дһат бəр кöч'ке агьр.
Сəр wи агри сор дькьр
Һ'əта кö йəк сор дьбу,

Йа дьн wи ләбәр дькьр.
Р'асти готьн чәтьнә,
Ә'сһ'әбә бу йан д'әбә,
Һав ле кьрбун чәпьлдә'с
К'е дьдит дьбу р'ьсас.
Жь сащa wи у тьрса
Нә дьчун мешә дара
Мәри, дә'бә, тәрәwьл,
Жь һәв щьда нәдькьр.
Бе исаф бу у нәт'ер,
Нәйнук тужбун мина к'ер.
Р'оке йәки неч'ирван,
К'әтә wи меше гьран,
Wи ди бәр кöч'ке агьр
Ч'әпьлдә'сә wе ль wьр.
Дö бәразе бәйани,
Сәр агьре нурани.
Дон же дьк'шә мина ав,
Ле һе нәбунә к'ьвав.
Неч'ирван ле кьр гази:
— Дә'бе qöр'ә хwә р'ази,
Ч'әпьлдә'се бәйани
Р'әш буйи мина тәни,
Бона кö һе qәwат би
Хwә бьһ'әскин wи дони...
Әw кö бьһист ч'әпьлдә'с
Бәразәк wи кьр мьһ'әс,
Пе сәрдап'е хwә мьзда

Йе дьн сәр агьр һьлда
Агьр гьртә п'ьрч'а дон
Бәр ч'ә'ва бу һивәр'он.
Шәwат гьһишт ч'әрме wи
Wи кьр ә'ннт'ин, нор'ини
Ч'әрме wи жәв бьчьви
Жь дәст шәwат у эше
Wи һишт кöч'ке агьр wе
Виали, wиали чу у һат,
Ч'ә'ве wи тьшт нә qәшранд.
Чу кәндаләкида wәрбу,
Wьр жи бь щә'нме шабу.
We р'оже һ'әта нһа,
Мешә бу п'ега бәнда.

***

Хорт зә’ф qизе h’ъз дькьр,
Qизе жи хорт.
Йәки жь ә’р’нусйа
Шлт’айаqәк гот.
Тәмри агре дьле хорт,
Qиз h’әйири,
Wа h’öбәкә зийарәти
Дьне тәмьри.

***

К’әнаре ч’әм ль р’әх hәв,
Хорт у qизәк р’уньштьн,
Метьн hьнгьв левед hәв
Ахинед к’ур р’аhиштьн.

Баве qизейи дәщал,
Дурва әw hәрдö дитьн,
Т’ьлйе wийә qәт’ьлнас
Ль сәр т’әхтьке листьн.

Хорт хатр жь дьне хаст,
Хун к’ьшийа жь дьле wи,
Qиз жи хун вәр’әшийа
H’әмез кьр щьнйазе wи.

К’әнаре ч’әм ль р’әх hәв,
Дö т’öлм хwәли бльнд бу,
H’öбә дирәка ә’рша
Hив сәр wанда сöждә бу.

***

Зийак т'ьфьqи р'у һәwата дьне,
Ә'аща дьл бу әһле хәзәбе,
Ди мәри, р'ӧһ'бәр, тәйр у тәрәwьл
Қ'әнаре бә'ре аве вәдьхӧн,
Фькьри зийа бь ве авейә,
Һ'ӧнӧре бә'рейә,
Кӧ әв р'әwьр ль дьне дьжин.
Дә һуне нһа хӧр'а ббиньн...
Жь синге ч'ийе шульки бәржер,
Гьһиштә бә'ре, әw ә'ще нәт'ер
Дәв кьрә бә'ре ав же вәч'ьни
Фьтьл ле р'астбун wи хwә р'ачьни,
Пела әw һьлда у һ'уфкьр, бьр,
Әһле хәзәбе дьне мьна кьр.

Стри

Стри т'әне щә'нме шин дьбун,
Приске qире сәр кем нәдьбун,

Р'оке гӧндики һ'әди бь гӧнә
Чу wе дьне ди щьнәт у щә'нмә.

Wәхте щә'нмер'а әw дәрбаз дьбу,
Стрик ньге wийи п'ехасда щи бу

Дәрк'әт дьнйа р'он, гӧндйе бе гӧнә
Дит кӧ т'аба wи бәр стри т'ӧнә.

Wи стри дәрхьст у авит ә'рде,
Әw стри шинбу бәла бу дьне.

Дьбежьн wәхта ньгар'а дьчә
Мәрйа дешинә жь хwә дьгьрсә

Дьбе: дьбә кӧ әw жи бьмьрә
Һәр'ә щә'нме мьн т'әв хwә бьвә.

К'ӘР У ДӘВӘ

Дәве к'әр ди у к'әнийа,
Го: әз шәрм дькьм пеш тәва,
Чawa дьгәр'и wан гӧһава.
К'әре го: Р'аст дьбежи,
Чьмки тӧ хwә набини,
Хьлпи, хари пьшт дӧ бар
Гӧһе мьн, мьн дьки qар.

СӘ

Бәр сйа ә'рәбеда сә р'әмьди,
Ч'әрме wи бәр тә'ве сьнцьри,
Зьвьр'и сйа ә'рәбе ньһер'и.
Го: Әв сийа мьнә, чь говдәмә,
Мьн һе ньзанбу кӧ ә'сһ'әбәмә.

МӘ’Р У МОЗ

Мә’р дьшульки к’ьр у qьрада,
Һ̇ав т’уме гуни у струада,
Д̧ит мозәкә бәдәw нава т’умада,
Бь вьнгә-вьнг һеса дьгәр’йа,
Мә’р готә мозе: чь әшq дьстреи
Бе щәфа сәр гӧла р’уднеи,
Ч̧ь бе исафә нә р’астә хӧде
Бона бьгһижьм әз гӧләке
Стру мьн дькьн мина сәр’адке.
Гәло wе чьбуйа, сәр р’йа мьн,
У сәр т’ӧ гӧла стри т’ӧнәбйа
Һеса, р’ьһ’әт бьгһиштма гӧла
У мьн т’ер qьнйат жь гӧла һьлда.
Моза бәдәw ль мә’р ньһер’и,
Го: Тӧ жь гӧла жә’ре һьлдьди
Qәсаси, нәмам, нәр’ьһ’әти
Тәр’а һьндькә щәфа дьбини.
П̧ьрсәкеда р’асти, хӧде нә р’астә,
Кӧ р’у дьнйайе тӧ т’ьфьqанди.

ГӦР У Р’УВИ

Бәр кәндаләки ль щики һасе
Гӧр ньшкева р’уви дит wе
Го: р’увйе фелбаз тӧ чь дьгәр’и
Бь фел у фәна хwә хьлас наки.
Р’уви жь тьрса хwә да сәр ләпа
Го: бьра бьбһе готьна мьн һәла
Шьванәки һежа пәзәк ани вьр
П̧ьзаньм wийа к’ӧда мьна кьр
Әва хеләкә әз ле дьгәр’ьм
Һ’әта нәбиньм жь вьра начьм
Гӧр wәхта бьһист гӧһ нәда р’уви
К̧’әт к’ор, кәндала, п’екол кьр хwәли
Фела хwә шабу р’е qәданд р’уви.

Һ'ӦНЬРЕ СТРАНЕ

Мә'сигьрәк т'ор'е даве аве,
Һәрме xwә һеса пер'а дьстре,
Гава т'ор'е жь аве дәрдьхә
Дьнһер'ә мә'си теда т'ьжинә.
Ша дьбә, мә'сйа р'о дькә ә'рде
Мә'си дьр'әqьсьн, дина xwә дьде,
— Әва һ'ӧньре страна мьнә
Әw һе дьр'әqьсьн, ле әз кәр' бумә.

ГЬРИЕ К'ӘРЕ

Дәwар дьч'ерйа ль синге ч'ийе,
Гак һьлк'ьшйа qәйакә һасе,
Пешйе кәндалбу, р'е зьрав йәк п'е,
К'әр гьрйа у бу зиqә-зиqа we.

Щә'шке го: дайе, тӧ чьма дьгри,
Га кӧ бьк'әвә,, зрарә бой xwәйи,
К'әре го р'астә, зраре xwәйибә,
Ле щәндәке га дйа тәйе бьбә.
Тӧ һе хьшими ньһада бьзанбә
Баре гьран чьqа ә'забә.

П'А

Кö һ'əзар шер бен,
Бь мьн нькарьн.
Һ'əзар пьльнг бен,
Wе мьн бьр'əвьн.

Һ'əрча, гöр, һ'ьрчьн,
Əw бəр мьн һечьн.
Тəйр у тəйрəдə,
Мьн дьбьн сöждə.

Wа хwəр'а дстра,
Моза бəйани,
Qəрт'əле бьһист,
Əw моз һьлани.

Го: Йе мина тə,
Дьдьн п'айе хwə...
Qəбра хwə дьк'ольн
Бь змане хwə.

ХƏЗАЛ У МƏЙМУН

Хəзал дьр'əви, һ'əwла р'öһ'дабу,
Мəймунəк ньшкева бəрва р'абу,
Го: Хушка Хəзал, чь тə qəwьмйə,
Го: неч'ирвана иза мьн һьлдайə
— Еһ хушка хəзал əм һ'алкиданьн,
Һеч'ирван шəв-р'о ль мə дьгəр'ьн
Һавежьн əвьн хəмла т'əбйəте,
Qə йəк wан һ'əйфе мə найе.

СӘ У Қ'ӘВТАР'

Щарәке, щәбарәке,
Сә у к'әвтар' дәмәке,
Еньйа гӧнд бәр дарәке,
Һәв дин бой хәбәрәке.

Гӧһ бьдьн ве һ'еләке,
К'әвтар'е хаст феләке,
Сә йаньшкә дәрхә р'е
Го: әм гӧлйе дарәке.

Һәла бьнһер' ве йәке,
Бьшке мьле фәләке,
Қьрнә дьжмьн р'у дьне
Әз у тӧ жь ньсләке.

Сә го: чәлпандьнәке,
Наһ'әр'мә ав бә'рәке,

Wәки шашбьм әз жь р'е
У бьдмә тә берике.

Ле бьзанбә ве йәке
Әз тӧ, нә жь ньсләке
Мьри хӧр бь wе дәлк'е
Йаньш наки мьн жь р'е.

К'EWРИШК У ДӘВӘ

Ль бәстәкә п'ьр' стри,
К'еwришке дәвәк ди,
Һ'эири ма, ле ньһер'и
Ә'щебмайи фькьри.
(— Го: дә'бә ви говдәйи,
Чь дöхwә бь чь дьжи).
We гаве дит дәве wöр
Т'умә стри ләбәр кьр.
К'еwришке го: әсһ'әбә,
Зәндәгьрти әз мамә
Тö мина мьн дьч'ери,
Ле чьма һаqа гьри.
Дәве бь к'эн wа готе
— We бьпьрсә жь т'әбйәте.

СУРАВЕЛК У Р'УВИ

Суравелк ль сәр дарәке,
Незики qәй у мьг'арәке,
Р'уви ль бәр we мьг'аре,
Ч'әнг дабу wи бәр т'умәке.
Жор ньһер'и суравелк ди,
Наз хәбәрда бь һ'еләки
Го: Хушке фькара дьки,
Сәр we даре т'и у бьрчи.
Ах әз кор бьгәр'ьм дьне,
Wәрә һьнәки щәм мьн р'уне,
Ве сьһ'әте әзе к'ар кьм,
Qут у эмәк тәр'а ч'аркьм...
Суравелке готә р'уви:
Бһарйа к'е иди тә те
Бь һ'еләкйа у фелбазйе
Кемаqьла дәрхи жь р'е,
Ньһа кö әз тә бьһаркьм,
Нһа кö әз тә бьһаркьм,
Бь wан qиле мина дьр'и
Гоште мьн тöйе вәчьр'и.

СӘРӘЩӘМ

ХАШ ХАН

СӘWТЕ ДЬЛ

Р'УБƏЙТ'

ЛЕГЕНД

QƏЛИБОТК

ЩӘРДОЕ ӘСӘД

„СӘWТЕ ДЬЛ“

Р'едакторе щавдар — **ЩАСЬМЕ ЩӘЛИЛ**
Шькьлк'еш — **А. В. ГАСПАРЙАН**
Р'едакторе техникие — **А. О. МАРКАРЙАН**
Коректор — **ЛӘТ'ИФЕ Ә'МӘР**

ВФ 08040 Т'ӘМБӘ 613 Тираж 500

Т'әслими нәшьркьрьне кьрьнә 21. III 74
Бона чапкьрьне һатйә qолкьрьне 12 VIII 74.
К'аг'аз № 2 70Х108 1/32 бәлге чапкьрьне 4,25м.
Бәлгә нәшьрәте 2,3 qимәт — 23 к.

Нәшьрхана Коммәрк'әзпйа ПК Әрмәнистане Ав. Исаһакйан № 28

БЋА 23 К